

Til beslutningsforslag nr. B 73. Beretning afgivet af socialudvalget den 29. maj 1984

Beretning

over

Forslag til folketingsbeslutning om ældres retssikkerhed

[af Erik B. Smith (S) m.fl.]

Udvalget har behandlet forslaget til folketingsbeslutning i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til socialministeren, som denne har besvaret skriftligt. Et af disse er optrykt som bilag til betænkningen.

Udvalget har modtaget skriftlig henvendelse fra Margrethehjemmet, Valby, som socialministeren har kommenteret skriftligt.

Et *mindretal* (socialdemokratiets og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) konstaterer, at der under 1. behandling blev udtrykt megen velvilje omkring de i beslutningsforslaget indeholdte ideer og givet principiel tilslutning til en række af de fremsatte forslag – særlig for så vidt angår punkt 4.

Mindretallet ønsker:

- 1) at socialministeren udarbejder bindende retningslinjer for tildeling af personlige tillæg vedrørende udgifter til medicin, briller, tandbehandling, tandprotese, sko, fodpleje, befording, flytteudgifter, udgifter til fysioterapeut, diætkost, telefon, fodindlæg m.v., som indebærer retssikkerhed for pensionisten med hensyn til muligheden for at opnå disse ydelser, uanset hvor i landet pensionisten bor. Der skal dog stadig være mulighed for at fastholde et vist kommunalt skøn for at sikre, at pensionisterne ikke bliver dårligere stillet i en række tilfælde.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at den nyligt indførte medicintilskudsordning ikke dækker behovet for hjælp til pensionisterne på dette område, idet den kun vedrører håndkøbsmedicin,

- 2) at socialministeren udarbejder retningslinjer for råd på plejehjem. Mindretallet er opmærksom på socialstyrelsens vejledning nr. 4 om kommunernes tilrettelæggelse af tilsynet med plejehjem og beskyttede boliger af september 1980, men finder, at der skal være bindende regler på området, samt at rådene først og fremmest bør sammensættes af beboere, pårørende og personale; dernæst kan det enkelte plejehjem ved rådets etablering tage stilling til, hvorvidt det også bør omfatte repræsentanter for pensionistorganisationer, kommunens socialudvalg og eventuelt det sociale forbrugerråd.

Hensigten med rådet er at få oprettet et forum, hvortil hverdagens mange små problemer kan kanaliseres og løses: er plejehjemmets husorden rimelig, kunne beboerne i højere grad selv klare småting i hverdagen både for sig selv og andre, er der mulighed for større fleksibilitet i tilrettelæggelse af såvel omsorg og pleje som aktiviteter for ældre? Rådet skal ses som en beskyttelse for såvel beboere som personale mod at blive fanget i de mange muligheder for misforståelser og fejlkommunikationer, som institutionslivet indebærer.

Mindretallet finder det vigtigt, at en klageadgang formaliseres fra råd til socialudvalg og videre til amtsankenævnet, der også skal kunne tage sager op af egen drift – ikke mindst af hensyn til personalet, som uden denne mulighed kan opleve at blive udsat for beskyldninger, det ikke kan tage til genmæle imod,

3) at socialministeren skal udarbejde vejledende regler for, hvordan lommepengebeholdningen kan ophæves og erstattes af det princip, at pensionen udbetales til beboerne i stedet, således som det foregår i den række forsøg, der er i gang over hele landet, jfr. svar på spørgsmål 1, der er optrykt som bilag til beretningen. Det væsentlige i udarbejdelsen af retningslinjer for, hvordan intentionerne kan omsættes i praksis, er at slå fast, at pensionisterne

aldrig må stilles ringere, end de er i dag, at der tilstræbes fleksibilitet i udnyttelsen af plejehjemmets servicetilbud - hvor mange måltider man vil deltage i, hvor megen beskæftigelse, hvor tit man vil gå til frisøren, modtage fodpleje osv. - at huslejen ligger fast og fastsættes til et maksimumsbeløb, og at det i form af en husorden er beboerne bekendt, hvordan ordningen fungerer, før de tager ophold på plejehjemmet.

P. u. v.

AGNETE LAUSTSEN,
formand

Et af udvalgets spørgsmål til socialministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål nr. 1:

Der ønskes en oversigt over igangværende og planlagte forsøg med ophævelse af lommepegebegrebet.

Svar:

Igangværende forsøg:

1. Socialministeriet har meddelt *Århus amtskommune* tilladelse til som forsøg efter bistandslovens § 138 b at udbetale beløb til visse behovsbestemte udgifter til beboerne på Katrinebjerg-Centrets døgnafdeling, der er et plejehjem for yngre beboere med psykiske lidelser.

Formålet med forsøget er at styrke beboernes muligheder for at opbygge og disponere over deres egen økonomi ved, at ydelser som beklædning, transport, frisør, personlig hygiejne og vask bliver erstattet af faste udbetalinger til beboerne.

Forsøget er godkendt for en 1-årig periode og er påbegyndt den 1. januar 1984.

2. Socialministeriet står foran at kunne meddele tilladelse til, at *Rødby kommune* etablerer en forsøgsordning efter bistandslovens § 138 b, således at beboerne på Hyldtofte plejehjem som supplement til lommepegebøbet får et beløb udbetalt af kommunen, så ydelserne sammenlagt svarer til den fulde pension.

Forsøget går nærmere ud på, at plejehjemsbeboerne i forsøgsperioden i forbindelse med udslusning til selvstændige boliger får udbetalt et beløb, der svarer til den fulde

sociale pension, og betaler for ydelserne på plejehjemmet efter nærmere fastsatte takster.

Forsøget forventes påbegyndt snarest efter, at forsøgstilladelsen er meddelt.

Planlagte forsøg:

1. *Frederiksværk kommune* har anmodet om tilladelse til at etablere en forsøgsordning efter bistandslovens § 138 b, således at institutionen Skjoldborg godkendes som plejehjem og dagcenter med det formål at opbløde institutionsgrænserne. Formålet er endvidere, at der til pensionisternes egen rådighed til dækning af udgifterne for opholdet m.v. på institutionen bliver udbetalt beløb, der helt eller delvis svarer til pensionen.

2. *Århus amtskommune* har søgt om tilladelse til at etablere en forsøgsordning i henhold til bistandslovens § 138 b vedrørende ydelser og egenbetaling for invalidepensionister på institutionen Solbakken, der er en døgninstitution for fysisk handicappede børn og unge. Forsøget ønskes gennemført for beboerne på institutionens ungdomsafdeling.

Med det formål at få skabt en lettere adgang for de unges udslusning til selvstændig bolig har amtskommunen foreslået, at de unge i samarbejde med personalet administrerer madlavning, vask og rengøring og derfor skal have udbetalt beløb til disse formål. De unge skal endvidere have udbetalt beløb til at afholde udgifter til beklædning, personlige fornødenheder og til deltagelse i fritidsaktiviteter og hjemrejse i weekender og ferie.